

RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 1065408
afdelingsnaam: Beleid en Ontwikkeling
steller: René Pauw
telefoonnummer: 035 629 2675

onderwerp: Stichting Mediafonds Hilversum

Voorstel

1. In het kader van artikel 160 lid 2 Gemeentewet geen wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen ten aanzien van het voorgenomen besluit van het college om Stichting Mediafonds Hilversum op te richten.
2. Gelet op motie M18-109 in te stemmen met de startnotitie Stichting Mediafonds Hilversum.
3. De beschikbare middelen Regionaal Mediacentrum (RMC), zijnde € 124.457 aan te wenden voor de uitvoering van de startnotitie in 2022 en 2023.
4. Het restant van de reserve Regionaal Mediacentrum (RMC), zijnde € 116.000 beschikbaar te houden voor onttrekking ten behoeve van de uitvoering van de startnotitie in 2023 en 2024.

Planning

Titel	BEELDVORMING	ORDEELSVORMING	BESLUITVORMING
Raadsvoorstel startnotitie Mediafonds Hilversum	Raadscommissie 9 februari 2022	Raadscommissie 9 februari 2022	Gemeenteraad 9 maart 2022

Samenvatting

In motie [M18-109](#) wordt het college verzocht een onafhankelijk Hilversums mediafonds op te zetten met het doel projecten te ondersteunen die bijdragen aan het behoud van lokale/regionale media en journalistiek. Voorgesteld wordt om daartoe Stichting Mediafonds Hilversum op te richten.

Inleiding

Motie [M18-109](#) is in de periode van 8 mei 2020 tot 19 mei 2021 ingevuld met de Subsidieregeling lokale media 2020, waarvan de uitvoering was aangepast op de coronacrisis. Met de regeling werden twee zaken beoogd. Ten eerste het bestaande lokale media-aanbod in stand houden dat dreigde te verdwijnen als gevolg van de coronacrisis. Ten tweede de lokale nieuwsvoorziening versterken of aanvullen door nieuwe projecten te ondersteunen. Een van de voorwaarden aan de ondersteuning was dat een project zou aansluiten bij de behoeften die door de coronacrisis waren ontstaan.

Wat voor de verdere invulling van Motie M18-109 resteert is de oprichting van een mediafonds en het realiseren van een bijbehorend plan, in de motie 'toekomstplan' genoemd. Hierover is op 21 mei 2021 de [Raadsinformatiebrief 2021-45](#) verzonden, en op 21 september 2021 de [Collegebrief toekomstplan lokale media en journalistiek](#).

Wat zijn precies de bedreigingen van lokale media en journalistiek? Uit een vorig jaar afgeronde verkenning -zie de bijlage Verkenning bedreigingen lokale journalistiek, blijkt dat deze met name het bereik van nieuwsuitingen betreffen. Het bereik is onder een deel van de Hilversummers laag en de kans is groot dat dit verder vermindert. Dit komt ondermeer door de groei van sociale media en toename van de gemiddelde leeftijd van digital natives, zie daarvoor de bijlage Verkenning bedreigingen lokale journalistiek, paragrafen 1.3, 2.1 en 6.1.

Om deze bedreigingen af te wenden willen we de lokale journalistiek en nieuwsvoorziening dichterbij de Hilversummer brengen. Groepen die slecht worden bereikt, met name jongeren, willen we betrekken bij het journalistieke proces, om zo de betekenis van lokaal nieuws binnen hun netwerken te vergroten.

We stellen voor daartoe Stichting Mediafonds Hilversum op te richten en deze opdracht te geven om via enkele programmalijnen a) De genoemde verbindingen te leggen, en b) Lokale nieuwsprojecten te ondersteunen. Het budget is beperkt, en uitgangspunt is dat de komende drie jaar niet meer dan enkele zeer kansrijke projecten vanuit het fonds worden ondersteund. Daarnaast is er enige ruimte voor experimenten.

De programmalijnen hebben ook betrekking op een zorgvuldige omgang met journalistiek en nieuwsgaring, met name via *talentontwikkeling* en het stimuleren van *mediawijsheid*. De innovatieve aanpak levert de stichting, de betrokken mediapartijen en betrokken organisaties kennis en inzichten op. Eén programmalijn is gericht op het actief delen van deze kennis en inzichten met andere gemeenten, organisaties en mediapartijen.

De stichting vraagt na een voorbereidingsperiode jaarlijks subsidie aan bij de gemeente, die vanuit de reserve Regionaal Mediacentrum voor een jaar kan worden verstrekt.

Probleemstelling/doel

Hilversumse lokale media en journalistiek behouden en versterken door middel van het oprichten van een onafhankelijk Mediafonds dat inzet op een structurele verbetering van het bereik van lokaal nieuws en lokale journalistiek.

Argumenten

1.1 De raad wordt voor oprichting van de stichting betrokken bij het voornemen

In het kader van artikel 160 lid 2 Gemeentewet moet de raad in de gelegenheid zijn gesteld zijn wensen en bedenkingen te uiten bij het voornemen van het college een stichting op te richten. Met dit voorstel geeft het college invulling aan deze verplichting. Uw raad wordt gevraagd geen wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van het voorgenomen besluit van het college de Stichting Mediafonds Hilversum op te richten.

2.1 De inzet komt ten goede aan de lokale democratie

Door deze aanpak krijgt de lokale nieuwsvoorziening een impuls. Dit verhoogt betrokkenheid bij maatschappelijke thema's en komt de lokale democratie ten goede.

2.2 Bredere scope en maatschappelijk effect door het delen van kennis en inzichten

Teruggang in het bereik van lokaal nieuws is in heel Nederland een probleem. Door kennis en inzichten te delen met anderen voegt onze inzet ook buiten Hilversum maatschappelijke waarde toe. Dit sluit aan bij de betekenis van Hilversum als hart van de Nederlandse media, en maakt het daarnaast voor de stichting mogelijk ondersteuning aan te vragen bij landelijk opererende fondsen en organisaties met overeenkomstige doelstellingen. Dit vergroot de kans op aanvullende financiële ruimte via matching en cofinanciering, waardoor sterker op het doel kan worden ingezet.

2.3 Een extern fonds heeft de voorkeur boven een gemeentelijke subsidieregeling

Het voorstel voorziet in een afstand tussen enerzijds de politiek en de gemeentelijke organisatie, en anderzijds de journalistieke inhoud. De journalistieke sector onderschrijft dat deze afstand voorwaarde is voor het goed functioneren van de journalistiek. Dit blijkt ondermeer uit de adviezen van de [Nederlandse Vereniging van Journalisten](#) (NVJ) -zie de bijlage Verkenning bedreigingen lokale media en journalistiek, pagina 24-26. De werkwijze die we de stichting voorstellen staat beschreven in de bijlage Startnotitie stichting Mediafonds Hilversum, maar deze notitie gaat bewust niet in op journalistieke inhoud.

Een subsidieregeling zou ook minder goed aansluiten op het gestelde in motie [M18-109](#), waar sprake is van 'een onafhankelijk mediafonds opzetten'.

Ondersteuning van lokale media en journalistiek met een subsidieregeling, zo is gebleken bij de uitvoering van de Subsidieregeling lokale media 2020, legt grote druk op de gemeentelijke organisatie. Deze druk is bij een extern mediafonds veel lager. Wel geldt dat de kosten die een extern mediafonds met zich meebrengt hoger zijn dan bij een gemeentelijke subsidieregeling.

Projecten die ondersteund worden vanuit het mediafonds moeten onder de aandacht worden gebracht; de Hilversummer moet ze weten te vinden. Hierop is de gemeentelijke organisatie niet ingericht. Een extern mediafonds kan deze taak echter wel op zich nemen en (laten) uitvoeren.

Een laatste verschil tussen beide scenario's betreft de inhoudelijke en financiële verantwoording en controle. Bij een interne subsidieregeling vindt deze plaats per verstrekte ondersteuning (pilot of project). Bij een extern mediafonds vindt deze jaarlijks plaats (jaarrekening stichting).

De voors en tegens van beide scenario's:

	Stichting Mediafonds Hilversum	Gemeentelijke subsidieregeling
Goede borging journalistieke onafhankelijkheid	ja	nee
Aansluiting bij Motie M18-109	ja	nee
Inschatting benodigde gemeentelijke capaciteit gedurende de eerste drie jaar	0,07 fte	0,2 fte
Programmakosten* ten laste van budget	ca 66K, (27,4%)	ca 19,5K (8,1%)
Promotie van ondersteunde projecten mogelijk	ja	nee
Samenwerking met landelijke fondsen mogelijk	ja	nee
Controlemogelijkheid	jaarlijks	per project

*Zie Raming kosten en uitgaven in de bijlage Startnotitie Stichting Mediafonds Hilversum, pagina 13. Uitgangspunt is dat de honoraria van een beoordelingscommissie bij een subsidieregeling hetzelfde is als bij een extern mediafonds.

3.1 en 4.1 De reserve Regionaal Mediacentrum sluit aan bij de doelstelling van het mediafonds

Kanttekeningen

2.1 In motie 18-109 is sprake van een lokale/regionale inzet, de gekozen inzet is echter lokaal

Eerdere pogingen om binnen de regio op het terrein van lokale media samen te werken hadden niet het gewenste resultaat. Ook is het beschikbare bedrag beperkt. De inzet is daarom voorlopig gericht op lokale, Hilversumse media. De mogelijkheid om het plan uit te breiden naar de regio kan in een later stadium door de stichting worden onderzocht.

2.2 Lokale media kunnen meerdere maatschappelijke functies vervullen.

Zo noemen de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) naast het levend houden en vitaliseren van de lokale democratie ook 'het verbinden van verschillende groepen binnen de lokale gemeenschap' en 'het bevorderen van educatie en cultuur' -zie de [Adviesaanvraag Publieke waarden en lokale media, d.d. 10 maart 2020](#). De motie gaat niet in op verbinding, educatie of cultuur, en daarop wordt door de stichting dan ook niet primair gestuurd. Overigens is niet uit te sluiten dat de gekozen aanpak deze functies versterkt.

2.3 Na een subsidieregeling wordt nu toch gekozen voor een mediafonds

Eerder is aangegeven dat zou worden gekozen voor een subsidieregeling in plaats van extern mediafonds -zie de [Wethoudersbrief inzake subsidieregeling innovatieve lokale journalistiek, d.d. 7 augustus 2019](#). Als reden werden de hoge kosten genoemd. We kiezen toch voor een extern mediafonds, zoals eerder beargumenteerd.

3.1 en 4.1 De beschikbare middelen in de reserve Regionaal Mediacentrum (RMC) zijn beperkt

Op basis van de ervaringen met de Subsidieregeling lokale media 2020 schatten we in dat stichting met de beschikbare middelen, groot € 240.457, ten minste drie jaar op de doelstellingen kan inzetten. De doelstellingen zijn echter gericht op een *duurzaam behoud* van lokale media en journalistiek. De vraag is: hoe verder als de reserve Regionaal Mediacentrum (RMC) is uitgeput? Voorstel is om na een evaluatie in oktober 2024 een gewenste route te bepalen. Afhankelijk van de gerealiseerde samenwerking met landelijk opererende fondsen kan worden besloten wat mogelijk is. Ook zou in de voorjaarsnota een structureel bedrag voor subsidie aan de stichting kunnen worden gereserveerd.

Financiën, middelen & capaciteit

Reserve Regionaal Mediacentrum (RMC)

Voor de reserve Regionaal Mediacentrum (RMC) is in totaal een bedrag beschikbaar van € 376.000. Op 9 september 2020 heeft de gemeenteraad middels een begrotingswijziging een bedrag van € 260.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de Subsidieregeling lokale media 2020, gedekt door een onttrekking uit de reserve Regionaal Mediacentrum. Van het beschikbare bedrag van € 260.000 is op dit moment € 135.543 besteed. Zoals weergegeven in het onderstaande overzicht is nog een bedrag beschikbaar van € 124.457.

Subsidieregeling lokale media 2020

A	Beschikbaar ten laste van de reserve Regionaal Mediacentrum (RMC)	€ 260.000
B	In totaal verleend tm aanvraag 23	€ 135.543
C	Beschikbaar in reserve RMC na subsidieverlening 1 t/m 23 (A minus B)	€ 124.457

Voor de reserve is nog een bedrag beschikbaar van € 116.000 zoals weergegeven in het onderstaand overzicht:

Reserve Regionaal Mediacentrum (RMC)

D	Totaal beschikbaar voor reserve Regionaal Mediacentrum (RMC)	€ 376.000
E	Beschikbaar gesteld door de raad middels begrotingswijziging op 9 september 2020	€ 260.000
F	In reserve Regionaal Mediacentrum (RMC) (D minus E)	€ 116.000

Niet aangesproken deel van het voor de reserve Regionaal Mediacentrum (RMC) beschikbare bedrag

G	Beschikbaar in reserve RMC na subsidieverlening 1 t/m 23 (A minus B)	€ 124.457
H	In reserve Regionaal Mediacentrum (RMC) (D minus E)	€ 116.000
I	Niet aangesproken deel van het voor de reserve RMC beschikbare bedrag (G plus H)	€ 240.457

Capaciteit

Voor ondersteuning van Stichting Mediafonds Hilversum is in de aanlooperperiode tot 31 maart een capaciteit nodig van 0,2 fte. Daarna neemt de capaciteit af naar 0,1 fte in het eerste jaar en 0,05 fte voor de daaropvolgende twee jaren.

Uitvoering

Februari 2022: Benoemen bestuur, opstellen statuten, aanvraag subsidie voor startkosten, programmakosten en verstrekkingen eerste jaar.

Maart 2022: Aanstellen beoordelingscommissie, lanceren website, persbericht.
Eerste jaar start op 31 maart 2022, eindigt op 31 maart 2023.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

W. Groot, ls.

P.I. Broertjes

Bijlagen

1. Startnotitie Stichting Mediafonds Hilversum
2. Bij startnotitie - Verkenning bedreigingen lokale journalistiek
3. Bij verkenning - Raadsinformatiebrief 2021-45 en evaluatie Subsidieregeling lokale media 2020
4. Bij verkenning - Verslag projectdag jongeren en lokale media & journalistiek, juli 2021
5. Raadsbesluit